

Zarządzenie Nr 38/2023/2024
Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
z dnia 22 kwietnia 2024 r.

w sprawie zasad postępowania z substancjami i mieszaninami chemicznymi, biologicznymi, prekursorami narkotykowymi, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi oraz substancjami i czynnikami o działaniu rakotwórczym i mutagennym w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Na podstawie art. 23 ust. 1 i 2 pkt 2) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742, z późn. zm.) oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz. U. z 2018 r., poz. 2090), w związku z ustawą z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. (Dz.U. z 2022 r., poz. 1816 z późn. zm.)

zarządzam,

co następuje:

§ 1

Wprowadzam do stosowania „Instrukcję w sprawie postępowania z substancjami stwarzającymi zagrożenie i mieszaninami chemicznymi (w tym substancjami biologicznymi, prekursorami narkotykowymi, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi oraz substancjami i czynnikami o działaniu rakotwórczym i mutagennym) w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego” ,stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Odpowiedzialnymi za wdrożenie i przestrzeganie postanowień niniejszego zarządzenia, czynię kierowników wszystkich jednostek organizacyjnych, w których te substancje i mieszaniny chemiczne są stosowane.

§ 3

Zobowiązuje kierowników jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 2, do zapoznania podległych pracowników z postanowieniami niniejszego zarządzenia.

§ 4

Traci moc zarządzenie Nr 28/2009/2010 w sprawie zasad postępowania z substancjami i preparatami chemicznymi, szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz substancjami, preparatami i czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

§ 5

Traci moc Zarządzenie Nr 28/2009/2010 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 22 lutego 2010 roku.

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

prof. dr hab. Jacek Woźny

INSTRUKCJA

postępowania z niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi (w tym substancjami biologicznymi , prekursorami narkotykowymi, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi oraz substancjami i czynnikami o działaniu rakotwórczym i mutagennym) w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.

Rozdział I

INFORMACJE OGÓLNE

1. Substancje chemiczne - są to pierwiastki chemiczne i ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostają uzyskane za pomocą procesu produkcyjnego, ze wszystkimi dodatkami wymaganymi do zachowania ich trwałości, oprócz rozpuszczalników, które można oddzielić bez wpływu na stabilność i skład substancji oraz wszystkimi zanieczyszczeniami powstałymi w wyniku zastosowanego procesu produkcyjnego.

2. Mieszaniny chemiczne – układ dwóch lub więcej pierwiastków lub związków chemicznych zmieszanych z sobą w dowolnym stosunku i wykazujących swoje indywidualne właściwości.

3. Substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne - są to substancje i mieszaniny podlegające klasyfikacji pod względem stwarzanych przez nie zagrożeń dla zdrowia człowieka lub środowiska albo zagrożeń wynikających z właściwości fizykochemicznych, z określeniem kategorii zagrożenia. Substancje lub mieszaniny te są zakwalifikowane do co najmniej jednej z poniższych kategorii:

- 1) substancje i mieszaniny o właściwościach wybuchowych,
- 2) substancje i mieszaniny o właściwościach utleniających,
- 3) substancje i mieszaniny skrajnie łatwopalne,
- 4) substancje i mieszaniny wysoce łatwopalne,
- 5) substancje i mieszaniny łatwopalne,
- 6) substancje i mieszaniny bardzo toksyczne,
- 7) substancje i mieszaniny toksyczne,

- 8) substancje i mieszaniny szkodliwe,
- 9) substancje i mieszaniny żrące,
- 10) substancje i mieszaniny drażniące,
- 11) substancje i mieszaniny uczulające,
- 12) substancje i mieszaniny rakotwórcze,
- 13) substancje i mieszaniny mutagenne,
- 14) substancje i mieszaniny działające szkodliwie na rozrodczość,
- 15) substancje i mieszaniny niebezpieczne dla środowiska.

4. Szkodliwe czynniki biologiczne – mogą być przyczyną zakażenia, alergii lub zatrucia i obejmują:

- 1) drobnoustroje komórkowe, w tym zmodyfikowane genetycznie,
- 2) jednostki bezkomórkowe zdolne do replikacji lub przenoszenia materiału genetycznego, w tym zmodyfikowane genetycznie,
- 3) hodowle komórkowe,
- 4) pasożyty wewnętrzne człowieka.

5. Prekursor narkotykowy - jest każda substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, która może być przetworzona na środek odurzający lub substancję psychotropową albo może służyć do ich wytwarzania. Wykaz substancji sklasyfikowanych w kategoriach 1, 2 i 3 prekursorów stanowi załącznik do rozporządzenia Rady (WE) Nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;

6. Substancja psychotropowa – substancja chemiczna (związek chemiczny) oddziałujący na ośrodkowy układ nerwowy przez bezpośredni wpływ na funkcję mózgu, czego efektem są czasowe zmiany postrzegania, nastroju, świadomości i zachowania;

7. Środek odurzający - pojęcie środka obejmuje środki odurzające wskazane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii;

8. Substancjami chemicznymi, mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym są:

- 1/ substancje chemiczne zakwalifikowane jako rakotwórcze lub mutagenne kategorii 1A lub 1B zgodnie z rozporządzeniem CLP,
- 2/ mieszaniny zawierające substancje wymienione w pkt. 1) w stężeniach powodujących spełnienie kryteriów klasyfikacji mieszaniny jako rakotwórczej lub mutagennej kategorii 1A lub 1B zgodnie z rozporządzeniem CLP,
- 3/ promieniowanie jonizujące,

4/ procesy technologiczne podczas których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;

9. Szczegółowy wykaz substancji stwarzających zagrożenie wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem, stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U.2010 nr 27, poz. 140).

10. Wykaz substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U.z 2021r., poz. 2235).

11. Wykaz szkodliwych czynników biologicznych wraz z klasyfikacją , określony jest w załączniku nr 1, natomiast wykaz prac narażających pracowników na działanie czynników biologicznych w załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, 716 z późn. zm.).

12. Organizm genetycznie zmodyfikowany (GMO) to organizm inny niż ludzki, w którym materiał genetyczny został zmieniony w sposób niezachodzący w warunkach naturalnych wskutek krzyżowania lub naturalnej rekombinacji, w szczególności przy zastosowaniu technik:

- a) rekombinacji kwasów nukleinowych obejmujących formowanie nowych kombinacji materiału genetycznego przez włączenie cząsteczek kwasu nukleinowego otrzymanego w dowolny sposób poza organizmem do wirusa, plazmidu bakterii lub wektora oraz ich przenoszenie do biorcy, w którym nie występują w warunkach naturalnych, ale w którym są zdolne do ciągłego powielania,
- b) bezpośredniego włączenia materiału dziedzicznego przygotowanego poza organizmem, w tym mikroiniekcji, makroiniekcji lub mikrokapsułkowania,
- c) łączenia komórek, w tym fuzji protoplastów, lub technik hybrydyzacji, w wyniku których drogą fuzji dwóch lub większej liczby komórek tworzy się żywe komórki o nowej kombinacji dziedzicznego materiału genetycznego.

Rozdział II

ZASADY STOSOWANIA SUBSTANCJI I MIESZANIN STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE, SZKODLIWYCH CZYNNIKÓW BIOLOGICZNYCH, PREKURSORÓW NARKOTYKOWYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH, ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH ORAZ SUBSTANCJI I CZYNNIKÓW O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM.

1. Niedopuszczalne jest stosowanie w środowisku pracy, w tym do celów dydaktycznonaukowych, substancji i mieszanin chemicznych, których stopień szkodliwości jest nieznan, lub nieustalony.
2. Prace naukowe nad nowymi niesklasyfikowanymi substancjami lub mieszaninami mogą być prowadzone wyłącznie z zachowaniem warunków określonych w ustawie z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 63, poz. 322) oraz przepisach wykonawczych do ustawy.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie w środowisku pracy substancji i mieszanin chemicznych:
 - 1) bez dokonania spisu substancji i mieszanin stwarzających zagrożenie zgodnie z klasyfikacją, pod względem stwarzanych przez nie zagrożeń dla zdrowia człowieka z określeniem kategorii zagrożenia i prowadzenia stałej aktualizacji tego spisu,
 - 2) przechowywanych w opakowaniach bez oznakowania w sposób uniemożliwiający identyfikację mieszaniny lub substancji,
 - 3) nieposiadających aktualnych kart charakterystyki o której mowa w pkt 4,
 - 4) nieposiadających opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem.
4. Karty charakterystyki substancji stwarzającej zagrożenie lub mieszaniny są podstawowym źródłem informacji o właściwościach niebezpiecznych substancji chemicznych, rodzaju i rozmiarach stwarzanego przez nie zagrożenia dla ludzi i środowiska naturalnego oraz zasadach postępowania z nimi na etapie stosowania i magazynowania. Kartę charakterystyki zobowiązany jest dostarczyć dystrybutor lub producent substancji albo preparatu.
5. Karta charakterystyki musi posiadać następujące informacje:
 1. identyfikacja substancji lub mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa;
 2. identyfikacja zagrożeń;
 3. skład i informacja o składnikach;
 4. pierwsza pomoc;
 5. postępowanie w przypadku pożaru;
 6. postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska;
 7. postępowanie z substancją lub mieszaniną i jej magazynowanie;
 8. kontrola narażenia oraz środki ochrony indywidualnej;
 9. właściwości fizyczne i chemiczne;

10. stabilność i reaktywność;
11. informacje toksykologiczne;
12. informacje ekologiczne;
13. postępowanie z odpadami;
14. informacje o transporcie;
15. informacje dotyczące przepisów prawnych;
16. inne informacje dotyczące m.in. aktualizacji karty charakterystyki.

6. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których stosuje się substancje albo mieszaniny chemiczne, mają prawo i obowiązek decydowania o niedopuszczeniu do prowadzenia badań lub użycia do zajęć dydaktycznych, substancji i mieszanin chemicznych :

- 1) których stopień szkodliwości jest nieznany lub nieustalony,
- 2) w przypadku niespełniania wymogów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej w pomieszczeniach i na stanowiskach, na których stosuje się substancje i mieszaniny chemiczne.

7. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których stosuje się substancje albo mieszaniny chemiczne (w tym substancje biologiczne, GMO , prekursorzy narkotykowe, substancje psychotropowe, środki odurzające oraz substancje i czynniki o działaniu rakotwórczym i mutagennym), zobowiązani są do:

- 1) zapewnienia niezbędnych warunków techniczno-organizacyjnych umożliwiających prowadzenie gospodarki substancjami i mieszaninami chemicznymi w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami,
- 2) ustalenia sposobu prowadzenia i przebiegu instruktażu stanowiskowego pracowników oraz studentów, dostosowanego do stopnia narażenia na substancje i mieszaniny,
- 3) ustalenia warunków w zakresie magazynowania, przechowywania, oraz wewnętrznej dystrybucji mieszanin i substancji,
- 4) opracowania i wyposażenia pomieszczeń i stanowisk w instrukcje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w tym, przy pracach dydaktyczno-naukowych, z którymi należy zapoznać pracowników,
- 5) przeprowadzania, dokumentowania i aktualizacji oceny ryzyka zawodowego oraz ustalania środków ograniczających ryzyko,
- 6) wyznaczenia pracowników odpowiedzialnych za ewidencję substancji i mieszanin,
- 7) wyposażenia podległych sobie jednostek, w karty charakterystyki stosowanych substancji i mieszanin chemicznych (w tym substancjami biologicznymi , prekursorami narkotykowymi, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi oraz substancjami i czynnikami o działaniu rakotwórczym i mutagennym),

8) zapewnienia pracownikom oraz studentom, niezbędnych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej,

9) zapewnienia środków do udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej,

10) opracowania instrukcji postępowania w sytuacjach awaryjnych, z uwzględnieniem uwag zawartych w kartach charakterystyki stosowanych środków chemicznych,

11) przeprowadzenia pomiarów stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, jeżeli występuje narażenie na te czynniki.

8. Jeżeli w środowisku pracy występuje narażenie na czynniki rakotwórcze lub mutagenne, kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są do prowadzenia rejestru zawierającego następujące dane:

1) wykazu prac, w których substancje, preparaty lub czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym są stosowane lub występują jako zanieczyszczenia bądź produkt uboczny, wraz z uzasadnieniem konieczności ich stosowania,

2) rodzaju substancji, mieszanin, czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,

3) opis stanowisk pracy, na których występuje narażenie na te czynniki,

4) imienny wykaz pracowników wykonujących pracę w narażeniu na czynniki rakotwórcze lub mutagenne, w tym liczbę kobiet do lat 45,

5) czasu narażenia pracowników w danym dniu roboczym,

6) ilość substancji, mieszaniny zużytej w ciągu zmiany roboczej.

9. Jeżeli w środowisku pracy występują szkodliwe czynniki biologiczne, kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są do stosowania wszelkich dostępnych środków zapobiegawczych eliminujących lub ograniczających narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. Działania te, nie zwalniają kierowników jednostek organizacyjnych od obowiązku:

1) prowadzenia rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia; rejestr może być prowadzony w formie elektronicznej i powinien zawierać następujące informacje:

a) liczbę pracowników wykonujących te prace,

b) wykaz czynności, podczas których pracownik jest lub może być narażony na działanie szkodliwych czynników biologicznych,

2) prowadzenia imiennego rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 lub 4 zagrożenia, w formie elektronicznej, uwzględniając informacje dotyczące:

a) rodzaju wykonywanej pracy,

b) stopnia zagrożenia spowodowanego działaniem szkodliwego czynnika biologicznego,

c) awarii i wypadków związanych z narażeniem na działanie szkodliwego czynnika biologicznego.

3) poinformowania właściwego inspektora sanitarnego za pośrednictwem inspektoratu ds. bhp/ppoż. uczelni, o użyciu w celach naukowo-badawczych, szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 2-4 zagrożenia.

10. Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny.

11. Nadzór nad nabyciem i obrotem środków odurzających lub substancji psychotropowych sprawuje Główny Inspektor Farmaceutyczny.

12. Kierownik jednostki organizacyjnej, w której stosuje się substancje sklasyfikowane w kategoriach 1, 2 i 3 prekursorów narkotykowych oraz prekursorów kategorii 4 zobowiązany jest do przesłania Działowi BHPOP, do dnia 10 stycznia informacji o wykorzystanych ilości prekursorów kategorii 1, 2, 3, 4.

13. Dział BHPOP sporządza zbiorcze zestawienie substancji sklasyfikowanych w kategoriach 1, 2, 3 i 4 prekursorów.

14. Dział BHPOP do dnia 15 lutego roku kolejnego przypadającego po roku, którego dotyczy informacja przekazuje zbiorczą informację na temat wykorzystania substancji sklasyfikowanych kategorii 2A prekursorów do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

15. Kierownik jednostki organizacyjnej, w której stosuje się środki odurzające lub substancje psychotropowe zobowiązany jest do przesłania Działowi BHPOP, do dnia 10 stycznia informacji o wykorzystanych w ubiegłym roku ilościach środków odurzających lub substancji psychotropowych. Informacja ta powinna zawierać dane:

- nazwę środka odurzającego lub substancji psychotropowej

- Kod CAS

- posiadana ilość na ostatni dzień poprzedniego roku

- zużycie w poprzednim roku kalendarzowym

16. Dane wymienione w pkt 8 i 9, kierownicy jednostek organizacyjnych przekazują do Inspektoratu BHP/PPOŻ. raz w roku - w terminie do 10 stycznia.

17. Inspektorat BHP/PPOŻ. w oparciu o uzyskane dane, o których mowa w pkt 8 i 9,12,16 prowadzi rejestr zbiorczy pracowników narażonych na działanie substancji, mieszanin, czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym albo szkodliwych czynników biologicznych. Rejestr przechowywany jest przez okres 40 lat po ustaniu narażenia.

Rozdział III

ZASADY BEZPIECZNEGO SKŁADOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI I MIESZANIN CHEMICZNYCH .

1. Substancje i mieszaniny chemiczne należy przechowywać w specjalnie do tego celu wyznaczonych pomieszczeniach lub szafach wentylowanych zabezpieczonych przed dostępem osób nieupoważnionych.
2. Pomieszczenia i szafy muszą być odpowiednio oznakowane i wyposażone w wykazy z nazwami przechowywanych substancji i mieszanin. Obowiązujące oznakowanie i symbole ostrzegawcze zawierają załączniki nr 1 i 2 do niniejszej instrukcji.
3. W miejscu przechowywania substancji i mieszanin powinny znajdować się zestawy niezbędnych neutralizatorów, odkażalników, sorbentów itp. środków, koniecznych w sytuacjach awaryjnych wraz z instrukcją ich stosowania.
4. Niedopuszczalnym jest przechowywanie substancji i mieszanin poza miejscami wyznaczonymi.

Rozdział IV

GOSPODARKA SUBSTANCJAMI, MIESZANINAMI CHEMICZNYMI(w tym substancjami biologicznymi , prekursorami narkotykowymi, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi oraz substancjami i preparatami o działaniu rakotwórczym i mutagennym) W ŚRODOWISKU PRACY.

1. Zakupione, przechowywane, wydawane i użytkowane substancje oraz mieszaniny chemiczne i rakotwórcze podlegają ścisłej ewidencji ilościowej.
2. Zasady i zakres ewidencjonowania ustala kierownik jednostki organizacyjnej.
3. Stosowanie substancji niebezpiecznych wymaga zastosowania środków bezpieczeństwa opisanych w kartach charakterystyki.
4. W przypadku nabycia po raz pierwszy substancji zakwalifikowanej jako bardzo toksyczna lub żrąca z przypisanym zwrotem R35, należy to zgłosić w trybie pilnym do Inspektoratu BHP/PPOŻ., który dokona zgłoszenia zakupu i stosowania substancji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5. W przypadku użycia do celów naukowo-badawczych po raz pierwszy szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 2-4 zagrożenia, informacje o jego użyciu należy przekazać do Inspektoratu BHP/PPOŻ uczelni, co najmniej 30 dni przed dniem użycia czynnika biologicznego w celu powiadomienia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Rozdział V

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY PODCZAS ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH.

1. Pomieszczenia pracy – pracownie i laboratoria oraz ich wyposażenie powinny zapewniać pracownikom i studentom bezpieczne i higieniczne warunki pracy określone w odrębnych przepisach.
2. Pracownicy i studenci zobowiązani są do przestrzegania przepisów oraz zasad dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, określonych w przepisach, regulaminach i instrukcjach dla pomieszczeń, w których zajęcia się odbywają.
3. Za opracowanie regulaminów i instrukcji, które powinny być uzgodnione ze służbą bhp odpowiedzialny jest kierownik jednostki organizacyjnej.
4. Pracownicy przygotowujący i prowadzący zajęcia dydaktyczne albo prace naukowe mają obowiązek powstrzymania się od realizacji tych zadań, w razie gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy, przez co stwarzają zagrożenie dla zdrowia własnego, studentów lub innych pracowników, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego.

Rozdział VI

ZASADY POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI I OPAKOWANIAMİ PO ŚRODKACH STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE.

1. Neutralizacja i pozbywanie się odpadów po substancjach i mieszanin chemicznych, stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt, a także stwarzających zagrożenie dla środowiska, powinno odbywać się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.) oraz przepisami wykonawczymi do ustawy.
2. Zbędne środki chemiczne, ich odpady oraz opakowania po stwarzających zagrożenie środkach chemicznych, stanowią odpady niebezpieczne, które nie mogą być wylewane do kanalizacji ani wyrzucane do odpadów komunalnych.
3. Przeteterminowane środki chemiczne lub ich odpady, powinny być przekazywane do utylizacji wyspecjalizowanym firmom, posiadającym stosowne pozwolenia.

Rozdział VII

WYKAZ PRZEPISÓW OBOWIĄZUJĄCYCH W ZWIĄZKU ZE STOSOWANIEM SUBSTANCJI, MIESZANIN CHEMICZNYCH (w tym substancji biologicznych , prekursorów narkotykowych, substancji psychotropowych, środków odurzających oraz substancji i czynników o działaniu rakotwórczym i mutagennym) W ŚRODOWISKU PRACY.

1. Dział dziesiąty ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. (Dz.U. z 2022 r., poz. 1816 z późn. zm.)

3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz.1650 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2023, poz. 419 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024, poz. 54 z późn. zm.),
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 237/2004 z dnia 11 lutego 2004 w r. sprawie prekursorów narkotykowych,
9. Rozporządzenie (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określające zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy UE a państwami trzecimi,
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.),
11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu postępowania ze środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, ich preparatami, prekursorami kategorii 1 oraz środkami zastępczymi gromadzonymi w celach naukowych przez jednostki naukowe prowadzące badania nad problematyką narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 73),
12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1745 z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2022 r. poz. 546 z późn. zm.).